

2020

SANSKRIT (General)

Paper Code : I-A & B

[New Syllabus]

(Supplementary)

Important Instructions for Multiple Choice Question (MCQ)

- Write Subject Name and Code, Registration number, Session and Roll number in the space provided on the Answer Script.

Example : Such as for Paper III-A (MCQ) and III-B (Descriptive).

Subject Code :

III	A	&	B
-----	---	---	---

Subject Name :

- Candidates are required to attempt all questions (MCQ). Below each question, four alternatives are given [i.e. (A), (B), (C), (D)]. Only one of these alternatives is 'CORRECT' answer. The candidate has to write the Correct Alternative [i.e. (A)/(B)/(C)/(D)] against each Question No. in the Answer Script.

Example — If alternative A of 1 is correct, then write :

1. — A

- There is no negative marking for wrong answer.

মাল্টিপল চয়েস প্রশ্নের (MCQ) জন্য জরুরী নির্দেশাবলী

- উত্তরপত্রে নির্দেশিত স্থানে বিষয়ের (Subject) নাম এবং কোড, রেজিস্ট্রেশন নম্বর, সেশন এবং রোল নম্বর লিখতে হবে।

উদাহরণ — যেমন Paper III-A (MCQ) এবং III-B (Descriptive)।

Subject Code :

III	A	&	B
-----	---	---	---

Subject Name :

- পরীক্ষার্থীদের সবগুলি প্রশ্নের (MCQ) উত্তর দিতে হবে। প্রতিটি প্রশ্নে চারটি করে সম্ভাব্য উত্তর, যথাক্রমে (A), (B), (C) এবং (D) করে দেওয়া আছে। পরীক্ষার্থীকে তার উত্তরের স্বপক্ষে (A)/(B)/(C)/(D) সঠিক বিকল্পটিকে প্রশ্ন নম্বর উল্লেখসহ উত্তরপত্রে লিখতে হবে।

উদাহরণ — যদি 1 নম্বর প্রশ্নের সঠিক উত্তর A হয় তবে লিখতে হবে :

1. – A

- ভুল উত্তরের জন্য কোন নেগেটিভ মার্কিং নেই।

Paper Code : I-A

Full Marks : 50

Time : One Hour

Choose the correct answer.

Each question carries 1 mark.

1. Which is the source of the 'अभिज्ञानशकुन्तलम्' ?
 - (A) रामायणम्
 - (B) वृहत्कथा
 - (C) महाभारतम्
 - (D) कविकल्पितम्
2. Who is the author of the 'अभिज्ञानशकुन्तलम्' ?
 - (A) कालिदासः
 - (B) शूद्रकः
 - (C) माघः
 - (D) भासः
3. 'को नामोष्णोदकेन नवमालिकां सिञ्चति'— who said this?
 - (A) प्रियंवदा
 - (B) दुष्यन्तः
 - (C) गौतमी
 - (D) अनसूया

4. Who was करभकः ?

- (A) द्वाररक्षकः
- (B) सारथिः
- (C) परिचारकः
- (D) वार्तावाहक

5. Who was नटी ?

- (A) दूष्यन्तपत्नी
- (B) कण्वदुहिता
- (C) सूत्रधारपत्नी
- (D) मेनकाकन्या

6. 'मृगानुसारिणं साक्षात् पश्यामीव पिनाकिनम्'— who is referred to here by the word 'पिनाकिनम्' ?

- (A) दुष्यन्तः
- (B) कण्वः
- (C) दुर्वासा
- (D) महादेवः

7. Join the sandhi of निः+रोगः ।

- (A) निरोगः
- (B) नीरोगं
- (C) नीरोगः
- (D) नीरगः

8. Give the resulting from of 'दशरथ + इञ्'।

- (A) दाशरथिः
- (B) दशरथि
- (C) दशरथी
- (D) दशरथ

9. Disjoin the sandhi of नद्यम्बु।

- (A) नदि + अम्बु
- (B) नद + अम्बु
- (C) नदी + अम्बु
- (D) नदि + अम्ब

10. Name the samasa हस्तौ च पादौ च- हस्त पादम्।

- (A) तत्पुरुष समासः
- (B) बहुव्रीहि समासः
- (C) कर्मधारय समासः
- (D) द्वन्द्व समासः

11. Who is the author of the 'छन्दोमञ्जरी'?

- (A) आचार्य देविदास
- (B) आचार्य गङ्गादास
- (C) आचार्य पाणिनि
- (D) आचार्य पतञ्जलि

12. In which metre न न म य य Ganas are found?

- (A) मन्दाक्रान्ता
- (B) मालिनी
- (C) हरिणी
- (D) शिखरिणी

13. How many गणS are there in the 'छन्दः शास्त्रम्'?

- (A) 11
- (B) 10
- (C) 20
- (D) 8

14. 'मातौ गौ चेच्छालिनी वेदलोकैः'— which 'छन्दः' is indicated?

- (A) मालिनी
- (B) शालिनी
- (C) इन्द्रवज्रा
- (D) रूचिरा

15. How many गणS are there in the 'वंशस्थविलम्' वृत्तम्?

- (A) 3
- (B) 8
- (C) 4
- (D) 6

16. How many पर्वणऽ are there in the 'महाभारतम्' ?
- (A) 18
 - (B) 20
 - (C) 15
 - (D) 10
17. Which drama is written entirely in प्राकृत language?
- (A) मृच्छकटिकम्
 - (B) उत्तररामचरितम्
 - (C) कर्पूरमञ्जरी
 - (D) अभिषेकः
18. Which epic is based on the Ramayana?
- (A) किरातार्जुनीयम्
 - (B) बुद्धचरितम्
 - (C) रघुवंशम्
 - (D) शिशुपालवधम्
19. How many stories are there in the 'वेतालपञ्चविंशतिः' ?
- (A) 18
 - (B) 20
 - (C) 25
 - (D) 12

20. Which drama is written by अश्वघोष ?

- (A) मालविकाग्निमित्रम्
- (B) शारिपुत्रप्रकरणम्
- (C) बालचरितम्
- (D) महावीरचरितम्

21. 'विचिन्तयन्ती यमनन्यमनसा तपोधनं वेत्सि न मामुपस्थितम्' — Who said this?

- (A) कण्वः
- (B) दुष्यन्तः
- (C) दुर्वासा
- (D) दुष्यन्त सारथिः

22. Who is the author of the 'भट्टिकाव्यम्' ?

- (A) भर्तृहरिः
- (B) भारविः
- (C) माघः
- (D) राजशेखरः

23. To which पर्वण of the महाभारतम् does गीता belong?

- (A) वनपर्वण
- (B) उद्योगपर्वण
- (C) भीष्मपर्वण
- (D) कर्णपर्वण

24. Which is the most famous historical poem in sanskrit?

- (A) कुमारपालचरितम्
- (B) रामचरितम्
- (C) राजतरङ्गिणी
- (D) गौड़वहः

25. How many dramas are written by राजशेखरः ?

- (A) 2
- (B) 10
- (C) 4
- (D) 8

26. Who is the author of the शिशुपालवधम् ?

- (A) भारविः
- (B) श्रीहर्षः
- (C) कुमारदासः
- (D) माघः

27. Who is the author of the 'हितोपदेशः' ?

- (A) विष्णुशर्मा
- (B) नारायणशर्मा
- (C) चिन्तामनि
- (D) शिवदासः

28. Who is the sanskrit poet of Bengali?

- (A) भर्तृहरिः
- (B) विल्हणः
- (C) जयदेवः
- (D) अमरुः

29. How many काण्डऽ are there in the रामायणम् ?

- (A) 7
- (B) 10
- (C) 8
- (D) 5

30. Who belongs to 'त्रयी' in Sanskrit Prose Romance?

- (A) धनपालः
- (B) वामणभट्टवाणः
- (C) आनन्दधरः
- (D) सुवन्धुः

31. How many 'तन्त्र'ऽ are there in the पञ्चतन्त्रम् ?

- (A) 4
- (B) 5
- (C) 3
- (D) 8

32. In which act of the अभिज्ञानशकुन्तलम् the mad elephant found?

- (A) 1st Act. (प्रथम अङ्कः)
- (B) 2nd Act. (द्वितीय अङ्कः)
- (C) 3rd Act. (तृतीय अङ्कः)
- (D) 4th Act. (चतुर्थ अङ्कः)

33. Name the samasa of 'पीतम् अम्बरं यस्य सः — पीताम्बरः'।

- (A) तत्पुरुषः
- (B) द्वन्द्वः
- (C) अव्ययीभावः
- (D) बहुव्रीहिः

34. 'स्यादिन्द्रवज्रा यदि तौ जगौ गः'— which 'छन्द' is indicated?

- (A) इन्द्रवज्रा
- (B) वसन्ततिलक
- (C) शालिनी
- (D) उपजाति

35. Who is the author of the दशकुमारचरितम्?

- (A) दण्डी
- (B) सुवन्धुः
- (C) वाणभट्टः
- (D) धनपालः

36. Which drama is based on the political feature?
- (A) मृच्छकटिकम्
 - (B) महावीरचरितम्
 - (C) मालविकाग्निमित्रम्
 - (D) मुद्राराक्षसम्
37. How many dramas are written by कालिदासः ?
- (A) 3
 - (B) 2
 - (C) 4
 - (D) 5
38. Which type of the drama of Sudraka's 'मृच्छकटिकम्' is?
- (A) भाणः
 - (B) प्रकरणम्
 - (C) गद्यकाव्यम्
 - (D) महाकाव्यम्
39. Who is the author of the 'शतकत्रयम्'?
- (A) भट्टनारायणः
 - (B) वाणभट्टः
 - (C) भर्तृहरिः
 - (D) भासः

40. How many पर्वणऽ are there in the 'हरिवंशम्'?
- (A) 10
(B) 8
(C) 4
(D) 3
41. Which is the महाभारत based चम्पूकाव्यम्?
- (A) सीताविजय
(B) रामायणचम्पू
(C) नलचम्पू
(D) नृसिंहचम्पू
42. Which epic is based on the महाभारतम् in sanskrit?
- (A) किरातार्जुनीयम्
(B) रावणवधम्
(C) जानकीहरणम्
(D) रामायणमञ्जरी
43. Who is the author of the 'हरिवंशम्'?
- (A) कालिदासः
(B) व्यास
(C) वाल्मीकि
(D) भवभूतिः

44. How many acts are there in the अभिज्ञानशकुन्तलम्?

- (A) 3
- (B) 2
- (C) 7
- (D) 4

45. Which type of Kavya is 'राजतरङ्गिणी'?

- (A) ऐतिहासिकम्
- (B) गीतिकाव्यम्
- (C) गद्यकाव्यम्
- (D) पद्यकाव्यम्

46. Who is the author of 'नैषधचरितम्'?

- (A) कालिदासः
- (B) भवभूतिः
- (C) कुमारदासः
- (D) श्रीहर्षः

47. Which is the best drama of भासः?

- (A) प्रतिमानाटकम्
- (B) स्वप्नवासवदत्तम्
- (C) अभिषेकनाटकम्
- (D) चारुदत्तम्

48. Who is the author of 'मेघदूतम्' ?

- (A) हालः
- (B) वाणभट्टः
- (C) कालिदासः
- (D) भर्तृहरिः

49. Who is the author of 'पञ्चतन्त्रम्' ?

- (A) नारायणशर्मा
- (B) कपिलशर्मा
- (C) विष्णुशर्मा
- (D) भर्तृहरिः

50. How many वृत्तऽ are there in the 'छन्दःशास्त्रम्' ?

- (A) 5
 - (B) 6
 - (C) 2
 - (D) 3
-

P - I (1+1+1) G / 20 (N) SUP

2020

SANSKRIT (General)

Paper Code : I-B

[New Syllabus]

(Supplementary)

Full Marks : 100

Time : Three Hour

Figures in the margin Indicate full marks.

Unit-I

Answer the following questions :

1. (a) Join the Sandhis of any *four* of the following 4×1=4
- (i) रामः + तथा ।
 - (ii) शक + अन्धुः ।
 - (iii) निः + धनः ।
 - (iv) सदा + एव ।
 - (v) मयि + अत्र
 - (vi) उत् + हतः
- (b) Disjoin the Sandhi [Any *four*] : 4×1=4
- (i) नाविकः ।
 - (ii) ममार्थः ।
 - (iii) षडाननः ।
 - (iv) नीरोगः ।
 - (v) संस्कारः ।
 - (vi) गवाक्षः ।

(c) Account for the case ending of any *three* of the following underlined words : 3×2=6

- (i) वनम् उपवसति साधुः ।
- (ii) स कर्णेन वधिरः ।
- (iii) गोपो गां दुग्धं दोग्धि ।
- (iv) नारीणां भुषणं पतिः ।
- (v) स मासेन व्याकरणम् अपठत् ।
- (vi) राजा सर्वेषां पूजितः ।

(d) Expound the compound and name the compound of the following [Any *three*] 3×2=6

- (i) पाणिपादम् ।
- (ii) केशाकेशी ।
- (iii) त्रिभूवनम् ।
- (iv) महाराजः ।
- (v) विद्याधनम् ।
- (vi) व्याघ्रहतः ।

(c) Give the Resulting forms [Any *five*] 5×1=5

- (i) पठ् + तुमुन् ।
- (ii) अस् + शानच् ।
- (iii) भू + यत् ।
- (iv) सर्व + डीष् ।
- (v) पा + यत् ।
- (vi) गम् + तव्य ।
- (vi) मन् + क्त ।

2. (a) Define and illustrate any *three* of the following : 5×3=15
- (i) मालिनी ।
 - (ii) वसन्ततिलकम् ।
 - (iii) प्रहर्षिणी ।
 - (iv) तोटकम् ।
 - (v) शिखरिणी ।
- (b) Scan and name the Metre. [Any *two*] 5×2=10
- (i) किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम् ।
 - (ii) प्रवर्ततां प्रकृतिहिताय पार्थिवः ।
 - (iii) जातो ममायं विशदः प्रकामम् ।
 - (iv) इदं किलाव्याज मनोहरं वपुः ।

Unit-II

3. Answer any *one* of the following questions : (Answer within 200 words) 10×1=10

Compare and contrast the character of अनसूया and प्रियंवदा Portrayed in the drama अभिज्ञानशकुन्तलम् ।

Or

Describe the departure of Śakuntalā from the hermitage of Kaṇva and write a few lines on Kālidāsa's treatment of nature.

4. Translate into English or Vernacular [Any *two*] 5×2=10
- (a) अर्थो हि कन्या परकीय एव तामद्य संप्रेष्य परिग्रहीतुः ।
जातो ममायं विशदः प्रकामं प्रत्यर्पितन्यासइवान्तरात्मा ॥

- (b) चित्रे निवेश्य परिकल्पितरात्वयोगा
 रूपोच्चयेन मनसा विधिना कृता तु।
 स्त्रीरत्नसृष्टिरपरा प्रतिभाति सा मे
 धातुर्विभुत्वमनुचिन्त्य षपुश्च तस्याः ॥
- (c) पातुं न प्रथमं व्यवस्यति जलं युष्मास्वपीतेषु या
 नादत्ते प्रियमण्डनापि भवतां स्तेहन या पल्लवम्।
 आद्ये वः कुसुमप्रसूतिसमये यस्या भवत्युत्सवः
 सेयं याति शकुन्तला पतिगृहं सर्वैरनुज्ञायताम् ॥
- (d) विचिन्तयन्ती यमनत्यमनसा
 तपोधनं वेत्सि न मामुपस्थितम्।
 स्मरिष्यति त्वां न स बोधितोऽपि सन्
 कथां प्रमत्तः प्रथमं कृतामिव ॥

5. Explain with reference to the context any *one* of the following : 10×1=10

[Answer with in 200 words]

- (a) इदं किलाव्याजमनोहरं वपुस्तपः क्षमं साधयितुं य इच्छति।
 ध्रुवं स नीलोत्पलपत्रधारया शमीलतां छेतुमृषिव्यवस्यति ॥
- (b) असंशयं क्षत्रपरिग्रहक्षमा यदार्यमस्यामभिलाषि मे मनः।
 सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणमन्तः करणप्रवृत्तयः ॥

Unit-III

6. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

(Answer each question with in 200 words)

- (a) Discuss the Influence of the महाभारत on Indian Society.
 - (b) What is इतिहास? Give the name of some Historical Kavyas with their authors? Write a note on राजतरङ्गिणी।
 - (c) Make an estimate of कालिदास as a dramatist.
 - (d) What is lyric? Give an account of lyrical poetry in Sanskrit literature.
-